

ВАРТОВА БАШТА

І Вістник
Присутности Христа

"СТОРОЖЕ! ЯКА ПОРА НОЧІ?"
Isaïi 21: 11

The Watchtower and Herald of Christ's Presence
Wartowa Bashta (Ukrainian Edition) Monthly

VOL. LV   МІСЯЧНИК   № 11

Листопад   (November)   1934

ЗМІСТ:

Його Ласкавість (Часть 2)	163
Шукаючі Прибіжища	164
Викуп	166
До Котрого Часу Відноситься ...	167
"Може Будуть Охоронені"	168
Лукаві Духи (Часть 1)	170
Бунт	171
"Сини Божі"	172
Беззаконство	173

Ви
Свідки
у мене,
що Я-БОГ,
ГОВОРНТЬ ЄГОВА
Іса. 43: 12

© W.T.R. 27514

Published Monthly By

WATCH TOWER BIBLE & TRACT SOCIETY
117 Adams Street - Brooklyn, N. Y., U. S. A.

OFFICERS

J. F. RUTHERFORD *President* W. E. VAN AMBURGH *Secretary*

"Діти твої навчати ме сам Господь, і великий мир і гаразд буде поміж синами твоїми" — *Ісаї 54: 13.*

СВЯТЕ ПИСЬМО ВИРАЗНО УЧИТЬ

ЩО ЄГОВА є єдиний правдивий Бог, перебудувавший од віків до віків, Сотворитель неба й землі й Датоць життя для усіх створінь; що Їсус був початком Його творива й активним слугою в творенні всіх річей; що той Їсус тепер Господь Ісус Христос у славі, одягнений в всяку силу на небі й на землі, і тепер є головним виконавчим Чиновником замірів Бога Єгови.

ЩО БОГ создав землю для чоловіка, створив совершенного чоловіка для землі й поставив його на ній; що чоловік добровільно переступив Божий закон і був засуджений на смерть; що задля Адамового гріху всі люди родяться грішниками і без права до життя.

ЩО ІСУС стався чоловіком, і чоловік Ісус перетерпів смерть, щобіи набути викупну ціну для всього роду людського; що Бог воскресив Ісуса до божественної природи й звисивши його понад усіх творива й понад усі імена і одягнув його у всяку силу й владу.

ЩО ОРГАНІЗАЦІЯ ЄГОВИ називається Снон, і що Ісус Христос є Головою її й правдивим царем світа; що помазані й вірні послідувачі Ісуса Христа — се діти Снону, члени Єгової організації і його свідки, котрих задача й привилей є свідкувати про найвищість Єгови, голосити про його заміри взглядом людства, про які навчає Біблія, й нести овець царства всім, що хотять слухати.

ЩО СВІТ скінчився й Єгова посад..в Господа, Ісуса Христа на престолі владі, котрий скинув Сатану з неба й зачав установляти Боже царство на землі.

ЩО ПОМІЧ і благословенства для народів землі можуть прийти лише через царство Єгови під владою Христа, котра то царство вже тепер зачалась; що незадовго Господь знищить сатанську організацію і установить справедливість на землі, і що в тім царстві всі, що будуть пошушні справедливим законам, будуть привернені й будуть жити вічно на землі.

МІСІЯ (ЖУРНАЛ)

Сей журнал виходить в тій цілі, щоби помочи людям пізнати Бога Єгову і його заміри, як про се навчає Біблія. Він містить в собі науку Святого Письма для помочи свідків Єгови. Він уможливає систематичне студіювання Біблії для усіх своїх читачів і старається о пишну літературу яко помічу в таких студіях. Він поміщує відповідний матеріал для проповідування через радіо й для інших знарядів публичного навчання з Святого Письма.

Він точно тримається Біблії яко авторитету своєї науки. Він цілковито вільний й відділений від усіх партій, сект або світських організацій. Він цілковито й безумовно стоїть по стороні царства Бога Єгови під правлінням Христа, його любого Царя. Він не прибирає догматичної міни, а радше заохочує до уважного й критичного розсаджування свого змісту в світлі св. Письма. Він не мішається в жадні суперечности, ані його сторінки не отворені для персональних справ.

Річна Передплата

Річна передплата на Вартову Башту в Злучених Державах вилосить \$ 1.00, в Канаді й в інших краях \$ 1.50; в Великій Британії, Австралії, і в Полудневій Африці 7 ш. Передплату в Злучених Державах треба вислати через поштовий переказ, експрес ордер, або банківний переказ. В Канаді, Англії, Полудневій Африці й Австралії, передплату треба вислати до відділу в тім краю. В інших краях можна вислати передплату до бюро в Брукліні, але лише через міжнародний поштовий переказ.

Заграничні Бюра

British . . . . . 34 Craven Terrace, London, W. 2, England
Canadian . . . . . 40 Irwin Avenue, Toronto, Ontario, Canada
Australasian . . . . . 7 Beresford Road, Strathfield, N. S. W., Australia
South African . . . . . Boston House, Cape Town, South Africa

Просимо в кождім случаю адресувати на імя Товариства

(Сей журнал виходить на кількох мовах.)

Для бідних, що не можуть заплатити за сей журнал, а щоре бажають його читати, вислаємо даром, если о се попросять. Ми радісно бажаємо помочи таким потребуючим, але після поштової регули, вони мусять прислати письмєнну анаікацію кожного року. Увага для передплатників: Посвідку за отриману передплату чи то нову чи відновлену ми не вислаємо, хіба що о се попроситись. Змінєння адреси для тих, що повідомлять, робимо в протязі одного місяця. Одня місяць перед скінченням ся передплати ми вислаємо карточку-повідомлення з журналом.

Yearly subscription price, \$1.00; Canada and foreign, \$1.50. Entered as second-class matter February 14, 1924, at the post office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

ВАРТОВА БАШТА

I Вістник Присутности Христа.

VOL. LV

Листопад, 1934

№11

ЙОГО ЛАСКАВІСТЬ

(Переложено з англ. "Вартовой Башти" з 15 серпня 1934 р.)

(Переложено з польської "Вартовой Башти" з 15 жовтня 1934 р.)

"Як дорога блавість твоя, о Боже, коли діти людські сховку шукають у тіні крил твоїх. Пожиеляться до сита достатками дому твого, і струями солодощів твоїх напоїш їх. Бо в тебе жерело життя; в твоєму сяєві побачимо світло," - Пс. 36:7-9.

ЧАСТЬ 2.

¹ Милостива доброта Єгови є привернена до всіх, котрі пильно стараються зрозуміти і виконувати його волю. Єгова привертає свою доброту тим людям, котрі вірують в Господа Ісуса Христа (Йоана 3:16). Ісус Христос є проложена через Бога дорога до життя, але не всі люди, котрі отримають життя, стануться духовними сотворіннями. Знаходяться також інші вівці, котрі не з "малого стада" (Йоана 10:16). То є, до тих пізніших, або до тих "інших овець", що Ісус Христос прийшов до Храму для справ суду відноситься в наступних словах: "Тоді скаже царь тим, що по правий в него: Прийдіть, благословенні Отця мого, осягніть царство, приготовлене вам од оснoвання світу," -- Мат. 25:34." Битва великого дня Бога Всемогучого несподівано приближується, а наслідок тої зустрічі буде найбільшим вбиванням людських сотворінь, яке коли було знане, бо час є перед дверима, коли то "ціла земля буде пожерта". Знаходиться багато сотворінь доброї волі, котрі несвідомо і несподівано чинять кривду вірним свідкам Бога Єгови, але милостива доброта Єгови встановила пристосування для тих, котрі звертаються до него, а засіб той є представлений через охоронні міста.

² Люди пішли на Світову війну і переступили вічний заповіт, через пролиття людської крові і багато з них чинило по тій причині, що були до того змушені через володіючі сили організації Сатани, і допускалися такого чину в стані своєї несвідомості фактом чого, таким способом переступили вічний заповіт. В тому часі вони бачили двоязичних і лицемірних священників, котрі присвоюють собі бути послідовниками Ісуса Христа і слугами Бога Єгови, однак вони не тільки брали участь в війні, але завзято намовляли других до вбивання людських сотворінь. Люди були вражені видовиськом свавільних потів, а повернувши з війни і почувши правду відносно того, що Бог постарався для людської раси про засіб через Ісуса Христа, бажали пізнати і виконувати волю Бога. Вони ненавиділи безбожність і в широті серця шукали, щоби знайти властиву дорогу. Інші взялись підтримувати безбожну і гноблючу організацію, яка володіє тим світом і котра зробила багато кривди людям, а також свідкам Єгови. Інші зв'язалися з релігійними організаціями, котрі взялись строго переслідувати вірних Божих людей, подібно такого невластивого чину, котрий Савл з Тарсу поповняв. Інші, яко члени поліційних сил, або сильного (законодавчого) права, неохочо підлягали священникам і допускалися чинити

насильство проти помазаних людей Єгови, але з часом пізнання правди ревниво постановили іншій і правий напрям. Ті, котрі в той спосіб широким змінюють свій напрям поступовання і шукають Єгови в його назначенім напрямку, знайдуть його.

³ Позатипічними охоронними містами є організація Єгови і Єгова постановив спосіб для захисту тих, котрі всеціло стануть по стороні його організації і котрі не будуть свідомо і навмисно переступати вічний заповіт. Вислів "свідомо і навмисно" означає продумано виконувати злі вчинки з безбожним побудженням в серцю і в явнім зневаженні прав інших людей. Як наприклад: священники допускають переслідування і вбивання свідків Єгови, а чинять то добре знаючи, що ті люди, як чоловіки так і жінки не роблять нікому кривди, тільки проголошують Слово Боже. Побудження таких священників було і є злостне, тому, що прагнуть і стараються осунути тих свідків з своєї дороги. Інші почали супроводжувати священників в злих кроках, лише несвідомо і без жодної злості. Відносно таких людей виражене було право Боже до Ізраїльтянів, а позатипічно відноситься до інших в теперішнім часі, а саме: "Про синів Ізраїлевих і про приходня, і про такого, що пробуває між вами, будуть шість міст сих прибіжищем, щоб можна втікти туди кожному, хто ненароком забив людину," - 4 Мойс. 35:15.

⁴ А тепер від приходу Господа до Храму ті "в християнстві", котрі є доброї волі і бажать служити Богу і його справедливому урядові, мусять знайти пристань або місце в місті прибіжища, котре то місто є організація всеціло посвячена Богу і його службі. Стосовно тої класи, котра має бажання чинити властиво, Єгова в теперішнім часі кладе на своїх свідках обов'язок, котрий не можна оминути, або знехтувати. Обов'язком тим є несення людям доброї волі послаництво о царстві, щоби дати їм дорогу пізнання заміру, котру поставив Бог для тих, котрі пильно будуть шукати знання про нього і щоби служити йому. Єгова вжив свого найвищого Священника, Ісуса Христа і через нього дав приказ, що його свідки мусять проповідувати Євангелію Царства, доки прийде остаточний кінець. Вони мусять повідомляти людей і давати їм осторогу, щоби ті доброї волі, могли ділати обізнано і щоби могли взяти на себе свою власну відповідальність перед Богом.

⁵ Міста прибіжища були зайняті через людей з покоління Левіного: "І хто втече в одно з тих міст,

нехай стане у входу до міста, і принесе справу свою перед мужів громадських сего города. Тоді нехай вони приймають його до себе в город і дають йому притулок, щоб йому жити між ними. І коли кровоместник уганяти ме за ним, так щоб вони не видавали убійця йому: бо він убив свого ближнього ненароком, не ворогувавши на нього перше," – Іс. Нав. 20:4,5. То було обов'язком Левітів в містах прибіжницях повідомляти, обороняти і потішати шукаючих охорони. Так само і позатипічні Левіти, котрі є призначені для священства, мають обов'язок щоби повідомляти, підтримувати і потішати тих, котрі тепер шукають організацію Єгови. Вони мусять то виконувати через назначення їх на чолах, іншими словами, через видання їм просвідчуючої інформації про те, що мають чинити, щоби могли отримати ласку Господню. Бог через свого пророка Езекиїла дає особливий приказ, щоб ті з класу священства йшли по землі і щоби одночасно печатали, або значили чола тих людей, котрі шукають дороги Господньої. То є ті люди, котрі в той спосіб будуть назначені і котрі потім прийдуть до міста і в ньому замешкають, що будуть захищені при житті і перепроваджені через велике пригноблення. – Езек. 9:6; Софон. 2:3.

⁶ Для свідчення, ті з останка Божого мають особливий обов'язок по відношенню до тих доброї волі, в той спосіб, шукаючих охорони перед местником, і котрі поповнили зло несвідомо, є написано: "А коли з ненарошпа, не ворогуючи, штовхне його, або кине на його знаряддем, яким невмісне, або необачки пустить на його якого каменя, від котрого можна вмерти, і коли той помре, він же не ворогував і не мислив йому зла, так нехай таким судом розсудить громада між тим, що вдарив, і між кровоместником; і вирятує громада винуватця убійства з рук кровоместника, і верне громада його до міста охоронного, куди він втік; і зістанеся він там аж до смерті великого священника, що помазано його олиєю святою", – 4 Мойс. 35:22-25.

⁷ Тому ті, котрі не схочуть, або перестануть ходити по домах, щоби вручати в руки людям походяче від Єгови життя- даюче посланництво о царстві і котрі стоять на перешкоді, переслідують і знеохочують тих, котрі слухають Єгови і приносять людям посланництво правди, показують немилосердного і несправедливого духа, щоби ті з класу Йонадаба були безмилосердно витрачені через ескекутора в часі Армагедону. Хто б занедбав або перестав виконувати даний обов'язок, той не мине уваги Єгови, бо Єгова освітив своїх помазанників і тому вони мусять його слухати. "Рятуй тих, що їх на смерть ведуть, а тих, що їх засуджено на страчання - чи ж покинеш їх? Скажеш може: Ми про се не знали! Та, може, й той не знає, що вивідус серця? Той, що дивиться тобі в душу, той се знає, й відплатить чоловікові по вчинках його," – Пр. Сол. 24:11,12. "Свідок правдомовний рятує душі, а лживий тільки багато лжи наспітає," – Пр. Сол.14:25.

Повідомлення.

⁸ Ті з класу священства, що значить помазанні останок тепер на землі, мусять служити людям, щоби могли отримати повідомлення, або осторогу, через котру то дорогу виробили б такий стан у людей, щоби кожний з них взяв на себе відповідальність перед Господом Богом. Свідки Єгови мусять приготувати, або проложити дорогу перед тими, котрі бажають

шукати притулку. "Проведи туди дорогу, і розділи країну землі твоєї на три часті; і буде се, щоб можна було туди кожному убійцеві втікати," – 5 Мойс. 19:3. (Ісус. Нав. 20:3,9). Постановлені права відносно міст прибіжниця точно гармонізують приказам Єгови, як особливо про те є в пророцтві Ісаї, котре то пророцтво відноситься до тих з останка, в проповідуванню, щоби приготували дорогу перед людьми: "Йдіте ж, ходіте в ворота й дорогу народові рівняйте! Рівняйте, рівняйте дорогу, геть усе камінне з дороги счисчайте, виставте знамено народам!" – Ісаї 62:10. Твердження того є також поперте через пророцтво Езекиїла 9:4. Ці пророцтва виключно відносяться до тих з останка в теперішнім часі і показують їм обов'язок відносно Йонадабів.

⁹ Коли Бог післяв Мойсея і Аарона до Єгипту, вони перше дали острогу фараонові, а коли дев'ять пораз було сповнено на Єгипті і перед виміренням кари через вбивання первенців Єгипту, старші Ізраїля були скермовані через Єгову дати особливу інструкцію кожній Ізраїльській родині; а цей факт представляв інструкцію, котра мусить бути дана тим, котрі мають добру волю і шире серце перед Єговою і котрі бажають виконувати то, що Бог Єгова приказує. Для позатипічного сповнення вчинених над Єгиптом речей, повідомлення і осторога володарям світа є вже дана. Дев'ять пораз мають своє виповнення позатипічне, а тепер, перед наступленням Божої пимсти на перворідних і цілий світ, котрий то факт був представлений через десяту поразу, люди мусять отримати інструкцію і осторогу. Таке є теперішнє діло свідків Єгови.

Шукаючі прибіжниця.

¹⁰ Факт, що постанова була зроблена, як для чужоземних, так і для Ізраїльтянів, показує, що милостиво доброта Єгови вчинила засіб, для тих поза його організацією, щоби могли шукати притулку і знайти його через прилучання ся до його організації, тобто, щоби всеціло посвятилися йому; лише такі можуть скористати з такого притулку, мусять бути перше повідомлені з тим, і після того погодитися з постановами, які Єгова дає для їх охорони. Право Боже вимагало, що коли би хто поповнив вбивство випадково, несвідомо, або несподівано, і коли б вбивця не був ворогом вбитої особи, щоби громада розсудила між вбивцем і местником або найближчим родичем; тобто, щоби громада розсудила справу і постановила, чи міг вбивця втікати до їх міста і знайти там притулок. "Нехай він пробуває в тому місті, аж покиль стане задля свого присуду перед громадою, аж до смерті первосвященника, що того часу старшинуватиме. Тоді можна убійцеві вернутись у свій город і в свою домівку в тому місті, звідкіля він утік," – Ісус. Нав. 20:6.

¹¹ Якщо рішення вишло, що вбивця не мав злості і що випадково, або несвідомо допустив вбивство, тоді вбивця міг шукати захисту в місті прибіжниця, лише мусів там пробувати, аж до смерті первосвященника. Лише, коли громадські мужі признали вбивцю невинним і уповажнили його до захисту в охороннім місті, то однак не було для нього вистарчаючим, щоби ходив собі вільно, але мусів вдатися до охоронного міста, і там позістатися, аж коли зміна візьме місце в уряді Первосвященника. По смерті первосвященника вбивця міг повернутись безпечно до свого власного

місця, або замешкання. Такий вчинок ясно виглядає повчаючим, що якщо ті, з класу Йонадаба, знайдуть притулок в Божій організації, мусять залишатися в колесниці, або в Господній організації разом з Більшим Єгуйом. Мусять з цілого серця симпатизувати і бути в згоді з Єговою і Його організацією, а властивий стан свого серця мусять показати через співдяльність з свідками Єгови, аж коли уряд класу первосвященника на землі буде висічений. Тому ці вимоги люди доброї волі мусять застосувати, щоби могли бути захищені під час битви того великого дня Бога Всемогучого і становити клас "мільйонів", котрі ніколи не помруть.

¹² Господь Ісус Христос є Первосвященником, а вірні члени його царського дому захищені, як члени того священства (Одрк. 1:6; 20:6; 1 Петра 2:5-9). Олій, помазаний духом Божим був особливо вишуканий на всіх свідках Єгови в тих останніх днях; і сі з останка, будучи помазані в той спосіб, захищені членами царського священства.

¹³ То помазання, або "вилиття духа на всяке тіло", взяло місце по приході Господа Ісуса Христа до Храму і звідси "молодики", котрі є священством, почали здобувати ясну провізю про розпорядження Єгови відносно них. (Йоїла 2:28,29). Від того часу почала показуватися кляса Йонадаба і приходити до організації Єгови, почало зазначуватись через приналежних до класу Йонадаба. Так довго, як помазані члени царського священства, що значить помазаних з останка, живих на землі і проголошують Євангелію царства, а сі з класу Йонадаба мусять підтримувати спільність, бути в гармонії з помазаниками Єгови і допомогти їм в їх ділі; інакше може досягнути їх великий Местник.

¹⁴ Мусить бути завжди в пам'яті, що всі речі в зв'язку з правами, котрі Бог дав Ізраїльтянам, представляли багато більші речі на будучність. (Жид. 10:1). Право по відношенню до вбивця, котрий вбив когось несвідомо або нехотючи, давало йому прикриття тільки при визначених границях міста прибіжища, в межах міста були придмістя, котрі оточували місто. (4 Мойс. 35:2-5). Якщо местник стрінувся з вбивцем поза границею міста притулку, міг його вбити безкарно і був би повністю вільний від вини. "Коли ж винувник убийства та вийде за границю охоронного свого міста, і кровоместник запопаде його за границею охоронного міста його, і кровоместник вб'є убийцю, то не буде на йому вини за кров," - 4 Мойс. 35:26,27.

¹⁵ То пророче розпорядження права знаходить своє сповнення в теперішнім дні. Єгова в своїй ласкавості зауважує тих доброї волі, котрі Його шукають, і котрі не є з класу духового. Якщо хтось отримає ті добрі речі з руки Єгови, а потім вживає багато особистої вільності, іншими словами, не тримається границь милостивого розпорядження, котре для нього поставив Єгова в теперішнім часі, однак, якщо незважає на факт, що ще не отримав права на життя, але легковажить ласкою Єгови, занедбає або ігнорує її, такий через то втрапить охорону, котру для нього приготував Єгова. Такі мусять повсякчас доцінювати певність і близькість Армагедону, в котрім то часі сатанська організація буде знищена, а також факт, що члени священства будуть заборані з землі і що потім ті з класу Йонадаба будуть могли отримати дар життя через

Ісуса Христа, якщо будуть твердо стояти по стороні Єгови і справедливості. Занявши свою позицію по стороні Єгови і скуштувавши добрих речей ласкавого розпорядження його для тих з класу Йонадаба, такі не можуть заново вертатись до негідних елементів сатанської організації і в тім самім часі мати прихильність Господню. (Езек. 18:24,26).

¹⁶ Ті, котрі знайдуть притулок по стороні Господній, а потім вернуться до несправедливості, помруть справедливо. Екзекутор Єгови є цілковито уповажнений до вбивання таких і руки його будуть чисті, бо виконує приказ Єгови. Ніхто з цілого всесвіту не зможе справедливо сказати, що вбивання під час Армагедону буде варварське, безправне і несправедливе. Навпаки, чин такий буде згідний з вимогами Божого права відносно святості людського життя. Вартість і важність остереження людей тепер є підкреслено через слова Єгови, оголошено через його пророка, як слідує: "І коли хто почує голос труби, та не буде стерігти себе, й меч наступить та й захопить його, тоді кров його впаде на голову його. Він чув гук трубний, та й не остерігся, - кров його буде на йому; хто ж остерігся, той урятував життя своє. Коли я скажу праведнику, що він зостанеться живим, а він понадіється на свою праведність та й допустить несправедності, то йому не згадаються всі праведні вчинки його, й мусить він умерти за беззаконність свою, що й вчинив," - Езек. 33:4,5,13.

¹⁷ Почувши голос труби Божої і прийнявши осторогу через вступлення до Божої організації і з'єднавшись з народом Божим, ці з класу Йонадаба мусять там позітатися, або замешкати, щоби могли мати заперену охорону. В тім часі небезпеки жодний чоловік не може знайти певного місця поза тим місцем, котре Бог установив. Для чого небезпека смерті загрожує тому, котрий стане по стороні Єгови, а потім збочить і вернеться до сатанської організації? Тому, що такий осягне знання про те, що Єгова сам, тільки може дати життя і що дає його чоловікові через Ісуса Христа, і що крім того нема іншої дороги до отримання життя; і дізнавшись про ті добрі речі такий мусить їх доцінювати через вірне пробування з Господом і служення його справам. "Бо в охоронному місті своєму він мусить пробувати до смерті великого священника; а по смерті великого священника може убийця вернутись в землю батьківщини своєї," - 4 Мойс. 35:28. Річ та не є наслідком нової угоди коли життя буде наділене тим, як останній член класу священства скінчить свою земну подорож. Смерть первосвященника означає перемену останніх членів царського священства з людського організму, на організм духовий, а то попередить Армагедон. Вираз закону: "А по смерті великого священника може убийця вернутись в землю батьківщини своєї", означає, що по смерті первосвященника ті з класу Йонадаба зможуть знайти безпечність на землі через послухенство правам Господа Ісуса Христа, великого Володаря землі.

¹⁸ Христос, великий Местник і Екзекутор, не оміне нікого з класу Йонадаба, котрі покинуть безпеченство, котре для них чинить Єгова відносно своєї організації. Те закінчення є попере те тим вчинком, який прозяв Соломон Семейові, котрий проклинав царя Давида, помазанника Божого, і кидав на нього каміннями, щоби його вбити. (2 Сам. 16:5-13).

Соломон радив Семею, що міг знайти притулок, або святино для охорони свого життя в межах міста Єрусалиму і там мусів залишатись. Семей згодився на ту постанову для його безпеки і присягнув, що буде жити в границях або межах того міста. Але пізніше зламав він дану угоду через вирушення з міста, щоби виконати свою самолюбну ціль і для тої причини в той час позостав страчений з приказу царя Соломона. (1 Царів 2:36-46). Тепер Більший від Соломона є на своїм судовім престолі і судження народів поступає. Деякі з Йонадабів подібно Семею могли в минулому проклинати, переслідувати і старатися знищити вірних з царського священства, помазаників Божих. Підчас світової війни і по війні, будучи на землі, вірні слуги Єгови були переслідвані і зненавиджені через деяких, котрі пізніше прийшли до знання правди і почали шукати притулку в організації Єгови. Вони сталися тепер людьми доброї волі, або громадою Йонадаба. Для таких ризикування тепер поза границями їх власного місця притулку означало би знищення з руки великого Екзекутора Єгови. Членам класу Йонадаба не буде дозволено випередити Єгову на основі теорії, що прийнявши раз правду, можуть бути цілковито безпечні, неуважні на біг чину, який могли би взяти. Вони мусять замешкувати через постанову Єгови і чекати на його назначений час, щоби їх вповні визволив і дав їм життя. Мусять бути вдячні тепер за постанови, які чинить Єгова для їх охорони, а оказувати свою вдячність і оцінювати через виконання того, що Бог Єгова приказує.

Викуп.

¹⁹ Єгова постановив одну дорогу для задоволення свого закону, тому зміна тої дороги не може наступити. Жодному, з причини занятого становища, посадаючого впливу і багатства, або для будь-якої іншої причини, не буде дано вимівки в установленім законі Божім. Божі постанови відносно тої справи є освідчені через пророка, як слідує: "І не приймете викупу за душу душоубця, що повинен вмерти, тільки він мусить вмерти," - 4 Мойс. 35:31. Безперечно, знаходиться багато таких думок, що посадаючі багатства і вплив зможуть визволитися і бути безпечними в часі великої небезпеки; але вони не минуть певного призначення. "І стісно людей, що ходити муть, ніби посліплі, за те що согрішили проти Господа; й поміпається порозливана кров із них з порохом, і тіла їх лежатимуть гноєм. Ні срібло їх ні золото їх не зможе врятувати їх у день гніву Господнього; огонь ревності його пожере всю отту землю; бо пагубу, та й то не ждану, довершить він над усіма осадниками землі," - Софон. 1:17,18.

²⁰ Чоловік своєю важністю зарозумілий і жорстокий, котрий надіється отримати охорону з причини свого високого становища, посідання фінансів, або іншу спосібність, не знайде ніякої ласки в местника. "У всіх руки послабнуть, а коліна, мов вода, задрожать. І повдгаються в веретте, і ляк їх обгорне, а в усіх їх на лиці буде сором, і всі голови - обголені. Срібло на улицю повикладають, а золото буде в них ні защо; ні срібло бо, ні золото не здоліє їх уратувати в день палкого гніву Господнього. Вони не заситять ними душ своїх і не наповнять утроб своїх; та ж вони були

приводом до їх беззаконностей," - Езек. 7:17-19. Меч Єгови буде володіти справедливо підчас битви Армагедону і він сам заплатить небесною справедливістю. Бог не дивиться на особу.

²¹ Ті котрі займуть свою позицію по стороні Єгови і звідси отримають назву Йонадабів, не можуть бути безпечні, якщо заново вернуться до світа, котрий є сатанською організацією, ані не можуть знайти жодної іншої безпечної дороги, крім точного застерігання Божого закону. Той факт є представлений через вираз постанови, як слідує: "І не приймете викупу за такого, що втік до охоронного міста, щоби можна було йому вернуться тай жити в землі перед смертю священника," - 4 Мойс. 35:32. Закон Єгови не може бути змінений, зневажений або відкладений на бік, і це всі з класу Йонадаба мусять зрозуміти. Вони зв'язані через закон Єгови і тому не можуть шукати вільності поза його організацією, котра є містом прибіжища. Ні вони, ані хто-будь з їх родичів, чи приятелів, не можуть викупитися від вини пролитої крові, котра лежить на цілм світі і котра мусить бути осушена в Армагедоні. Нема жодної дороги, щоби купити благословенство життя з правом до того. Є то єдине по Армагедоні і коли кров позатипічного "козла на жертву за гріх народу," буде представлено в небесній столиці великого милосердя, що дорога до виправлення життя на землі буде отворена. З того виникає, що місто прибіжища послужить для захисту, аж коли останній член царського священства помре і буде забраний з землі, а в той час клас мільонів стане в ряді до отримання дару Божого через Ісуса Христа. (3 Мойс. 16:15; Рим. 6:23)

²² В тім відношенні нехай буде зауважено, що якщо писання наголошують: "Не візьмеш викупу", ці з класу священства Божої організації не дадуть викупу на користь класу Йонадаба. На священникові положено обов'язок, щоби точно тримався незмінного Божого закону і щоби дав осторогу людям доброї волі, щодо їх властної відповідальності. Застерігання людського закону, або установленого через чоловіка стандартних принципів, не буде достатнім. Йонадаби мусять виконувати вимоги Єгови. Мусять бути піддані вимогам Єгови, через щире замешкування і підтримання його організації, аж до кінця земної служби священства. В той час Христос не буде більше ділати, яко священник жертвуючий, але яко первосвященник при наділенні людям життя. То не може мати місця перед днем вираження Божої помсти. Діло царського священства в порівнянні чину Мелхиседека не є ділом відновлення (реституції), але ділом давання життя тим, котрі будуть послухні Ієсусу Христу. В той час виповняться слова Ісуса, яко великого Дателя життя, а саме: "І всякий, хто живе й вірує в мене, не вмере по вік," - Йоана 11:26.

²³ Одна з визначених небесних причин для Армагедону залежить від того, що "земля вся зледашила під живучими на ній, вони бо ... зломали вічний заповіт," - Ісїї 24:5. Устави карні, вічного заповіту мусять бути виконані. "І не опоганюйте землі, що живете на ній, кров бо опоганює землю; нічим не можна спокутувати землю за кров на ній пролиту, як тільки кровю того, хто пролив її," - 4 Мойс. 35:33. Невинна кров, котру пролив вбивця свідомо чи не свідомо, опоганює землю, а є тільки одна дорога на очищення землі. Грішми,

або іншою безкровною ціною викупу, подібно складеної через Каїна жертви, не можливо задовільнити пролитої людської крові. Кров мусить бути буквально пролита в Армагедоні, щоби осунути опоганення, котре зіпсувало цілу землю. Кров Христового задовільнить добровільне зломання вічної угоди тільки тоді, якщо порушник того завіту в глибині серця жаліє за свій поступок і коли застосує свою віру в пролиту кров Ісуса Христа через цілковите посвячення виконання волі Божої і потім всеціло віддасться Богу і Його службі.

²⁴ Місто прибіжництва не переступить небесного вироку справедливості. Щоби вбивця, який несвідомо, або несподівано пролиє людську кров, міг втекти до міста прибіжництва, мусить знати про те, мати віру в дане місто прибіжництва і поступати після вимог. Ті, котрі тепер пристосують свою віру в пролиту кров Ісуса Христа і посвячують себе Богу, яко свідокство своєї віри, а котрі не є прийняті, яко часті жертви Ісуса Христа, знайдуть притулок в Божій організації, аж коли прийде час для пролитої Христової крові дати відповідний викуп за поповнені через них гріхи і коли зачнетися благословенство життя. Для того вбивця, котрий поповнив вбивство несвідомо, або несподівано, не є увільнений від відповідальності підчас замешкання в місті прибіжництва, іншими словами, в Божій організації. Факт, що такий є змушений очікувати, аж до смерті первосвященника, показує, що є втікачем і що його охорона залежить від його позістання з Первосвященником, Ісусом Христом, також, що невинна кров Первосвященника пролита за людські гріхи, очистити з гріхів того, котрий знайде притулок в Божій організації. Для того кров Ісуса Христа осує кров з тих з класу Йонадаба, котрі пробувають у властивім стані серця і посвятилися Богу, коли настане назначений час, щоби були очищені. Ті, через такий чин показують, що з цілого серця згідні з Богом, і цілковито не згідні з переступниками вічного заповіту, також, що не будуть добровільно порушувати Божого закону.

До Котрого Часу відноситься?

²⁵ Ізраїльтяни були вибраним Божим народом, а обіцяна земля, на котрім мали приказ замешкати по проходженню ріки Йордан, було типовим місцем проживання. Бог положив своє ім'я на Єрусалимі, тому воно було його типовим місцем проживання. Перед вступленням Ізраїльтян на Ханаанську землю, Бог сказав про даній для них закон: "Тим же то не опоганюйте землі, що на їй самі живете, та що серед неї сам я живу; я бо, Господь, живу посеред синів Ізраїлевих," - 4 Мойс. 35:34. Висказані слова того закону показують, що встановлення або назначення "міст прибіжництва" мусить позатипічно відноситися до народження хлоп'ятка, тобто, по встановленні Ісуса на його престолі (Одкр. 12:5). Тому в 1914 році, в котрім то часі Бог посадив великого Царя на престолі і вислав Його володіти. То є тоді, що святе місто, новий Єрусалим, котре є організація Бога Єгови, зійшла з неба. Воно є святим містом, котре є місцем пробутку Єгови. (Псал. 132:14). Настав час на виконання наступних слів: "Ось, оселя Божа з людьми, і домовати ме з ними; а вони будуть Його люди, і сам

Бог буде з ними, Бог їх," - Одкр. 21:2,3. Сталося це тоді, коли Бог знаходиться в святім своїм храмі, представлений через свого властивого, настановленого Суддю, Ісуса Христа. (Аввак. 2:20; Йоана 5:22,27). Пророчий образ міста прибіжництва міг взяти свій початок пристосування, аж коли Христос прийняв своє володіння в 1914 році.

Інші.

²⁶ Лише, що може бути сказано за інших, котрі добровільно, або свідомо поповнили вбивство, а де-котрі від часу приходу Господа Ісуса до Храму Єгови почули правду і обрали позицію по стороні Єгови, також деякі прилучилися до його організації? Фактом є, що в деякому часі всі мали спільність з диявольською організацією, а то по тій причині, що були під нею і підтримували її чи то посередньо, чи безпосередньо. Ті люди, котрі в будь-якім часі свідомо підтримували, або поперали насильство, або вбивство, є залежні від своїх насильств переступу через ламання вічного заповіту. Від коли Господь прийшов до Храму і приказав доручити післанництво під назвою: "Світ скінчився; мільони тепер живочих ніколи не помруть," люди доброї волі, котрі почують післанництво правди і в нього повірують, і котрі виберуть свою позицію по стороні Господа, чесно і милостиво підтримають тих, котрих розпізнають за слуг Бога Єгови і тим способом показують свою доброту перед Господом Ісусом Христом і його послідователів. До таких відноситься наступний текст: "Щасливий, хто про вбогих дбає! В день нещастя спасе його Господь. Господь заступить його і сохранив життє його; він буде на землі щасливий, і ти не віддаси його в руки ворога за жертим," - Псал. 41:1,2. Згадане тут слово "убогі" не відноситься до тих, котрим бракує одежі і покарму, але до тих, котрі є вбогі духом, покірні і приниженого серця. Коли чоловік Ісус перебував на землі, він був прикладом для таких. (Мат. 11:29). До вірних послідовників Ісус сказав: "Блаженні вбогі духом, бо їх царство небесне," - Мат. 5:3. То є до тих, що Ісус мав їх навчати, а также і члени тіла мають приказ проповідувати Євангелію людям того самого класу. (Луки 4:18; Ісай 61:1-3; Псал. 40:18; 72:2, 12, 13). Вони є людьми Єгови, вибраними для його імені, відносно котрих апостол написав, наголошуючи: "Яко сумні, а завсіди веселі, яко вбогі, многих же збогачуючі; яко нічого немаючі, а все держучи," - 2 Кор. 6:10. Сі більше "вбогі", котрим люди доброї волі оказують доброту, а чинять по тій причині, бо вірують, що вони є представителями Господа.

²⁷ Факти показують, що від 1918 року свідки Єгови почали чим раз більше отримувати доброту і старання від людей доброї волі, також від котрих мають підтримку і потіху аж до теперішнього дня. Для тих, котрі в глибині свого серця показують доброту і старання помазанникам Єгови, є написано: "Господь тебе заховає і підтримає при житті, і будеш благословенний на землі."

²⁸ То є в повній згідності з судом, оголошеним через Ісуса. Тепер Ісус Христос знаходиться в своїм храмі для суду, де є оточений і обслуговуваний своїми святыми ангелами, і народи є зібрані перед ним; і то є час, в котрім "відлучить він їх одних од других, як

пастух одлучує овець од козлів,"— Мат. 25:31,32. Люди доброї волі, тобто з класу Йонадаба є вівцями "іншої кошари", про котру промовив Ісус, говорячи: "І інші вівці маю, що не сієї кошари; і тих я мушу привести, й голос мій почують, і буде одно стадо, й один пастир,"— Йоана 10:16. Ісус Христос виконує тепер діло розділення, і в тім знаходяться ті з іншої кошари, котрі тепер є приведені до його організації. Вони є назначені після приказу Єгови, і вибирають свою позицію по його стороні. Вони прилучуються до організації Єгови і шукають притулку в його місті. До тих, котрі в такий спосіб виберуть свою позицію по стороні Єгови, доказуючи йому вірну службу, також, котрі показують доброту його помазанникам задля того, що є його помазанниками, Ісус тоді скаже: "Прийдіть, благословенні Отця мого, осягніть царство, приготовлене вам од основання світу." І підуть такі до життя вічного. То буде їх уділом, коли день пімсти перейде, а мир і благословенства настануть.

"Може будуть охоронені".

²⁹ Всі, що займуть свою позицію по стороні Єгови, мусять проживати в його організації під Христом, щоби могли жити. Немає жодного винятку в тих правилах. Якщо б ті з храму відійшли з тої організації, померли б з причини свого непослушництва. (Діян. ап. 3:23). Місто прибіжища не було для помазанників Єгови, але представляло воно доброту Єгови і милостиве розпорядження для тих, котрі прийдуть до нього по вибранню і помазанню класи храму. В пророцтві є написано: "Досліджуйте ж себе важно, вивідуйте себе, народе бутний,"— Софон. 2:1. Люди "народу святого", названі помазанниками Єгови, не є бажані для світа, і рівно ж ті з класу Йонадаба, котрі приходять до колесниці Христової, тобто до його організації, не є бажаними для світа. Тому останнім часом, приведений пророчий вислів відноситься до всіх, котрі стають по стороні Господній. В той час таким є сказано, що перед вираженням Божого гніву в Армагедоні, мусять шукати смирності і справедливості. "Шукайте Господа, всі ви покірні в землі, що певните закони його; шукайте справедливості, шукайте смирності; може хоч ви оцілієте в день гніву Господнього,"— Софон. 2:3. Треба тут зауважити наслідок в тексті: "Всі, що певните закони його." Згаданий тут суд є судом або вирокком Єгови, іншими словами, його судовим постановленням, котре то постановлення є виражене в його розпорядженні. Всі з помазаної класи чинять або ділають після суду і оголошеного Божого розпорядження. Ті з класу Йонадаба, котрі через вибрання позиції по стороні Єгови і зв'язані з його організацією дістаються на його колесницю, рівно ж сповняють закон або розпорядження Єгови. Всі вони мусять бути покірні, іншими словами, мусять бути розумні і для того студіювати слово Боже, котре є відповідним покаром для них. Всі вони мусять шукати справедливості, іншими словами, мусять бути щирні, щоби пристосуватися до закону Божого, котрий є справедливим. Всі ті, котрі перейдуть через великий утиск Армагедону, мусять бути схоронені через Єгову, інакше не змогли б бути заслонені перед тим страшним переворотом, який прийде на цілий світ. То більше означає, що всі з ор-

ганізації Єгови, включаючи помазанників і всіх зв'язаних з тою організацією, як наприклад, тих, представлених через Йонадаба, мусять тепер "студіювати, щоби показалися признаними Богом, і бути такими працівниками, котрі би не завстидалися." Бог Єгова достатньо достарчає для них духового покарму, в котрім то покармі мусять мати частку для власної користі.

Інструкція.

³⁰ Пророчий образ міста прибіжища був описаний в св. Письмі давно тому, для інструкції і потіхи тих з останка, щоби могли бачити і розуміти волю Божу відносно них і щоби могли бути запевнені, що стоять по властивій стороні, також, щоби мали свою ясншу надію. (Рим. 15:4). Вказуючи на міста прибіжища, Бог сказав до Ізраїльтянів на полях моабських: "І буде се вам установою правосуддя в роди ваші по всіх оселях ваших,"— 4 Мойс. 35:29. Ті слова з конечності означають, що вони мусять триматися закону Божого в своїй свідомості і тому мусять студіювати його. То є день або час судження дому Божого і також суду народів, в котрім то суді ті з останка мають участь "після написаного суду,"— Пс. 149:9. Наступає то, що ті з останка мусять бути освідомлені про суди Божі і мусять повідомляти один другого про те, яка є воля Божа відносно таких. Тому обов'язково є необхідним для них постійно жити правдою, яку достарчає для них Бог. Ті з помазаного останка на землі після порядку священства, закон Божий вимагав, щоби священник навчав людей про закон Божий. (Малах. 2:7). Йому є положено обов'язок на тих з останка, котрі є свідками Єгови, щоби через студіювання підкріпляли самих себе здобутим знанням, а також підтримували і навчали клас Йонадаба в зрозумінні правди. На вибраній клас священства положено обов'язок, щоби давали інформацію тим, котрі є тепер запрошені в колесницю і котрі входять до неї. Обов'язок, положений на тих з класу Йонадаба, щоби інформували через студіювання слова Божого, тому вони мусять далі шукати покори, іншими словами, мусять бути розумні і навчені, заодно мусять шукати справедливості, інакше сказати, мусять вчитися і ступати тою дорогою, котру Бог назначив для них. Такі є обставини, котрі попереджують отримання Божого захисту в часі великого горя. Тому вони мусять пристосуватися до тих обставин; інакше не схороняться в дні Армагедону.

³¹ Сл'я "свідки Єгови" єдино стосується до помазанників Божих, котрі є вибрані з світа і вчинені свідками для Єгови, і єдино ті мають нове ім'я. Приналежні до класу Йонадаба є тими, котрі слухають посланництво правди і котрі мусять говорити тим, що хотять слухати: "Прийди! і хто чує, нехай каже: Прийди! Хто жадний, нехай прийде, а хто хоче, нехай приймає воду життя дармо,"— Одкр. 22:17. Ті з класу Йонадаба мусять прямувати з тими, котрі є представлені класом Єгуя, тобто з помазанниками, проголошувати посланництво царства, *хоча навіть це є помазанними свідками Єгови*. Наступні представлені питання з Вартової Башти дають тепер відповіді, як слідує: Чи хтось з Йонадабів може бути вчиненим членом комітету служби і назначений, як провідник зібрання для

студіювання?

³² Найперше треба звернути увагу на те, що обов'язок є положений на тих з класу священства, щоби відчитувати людям закон постанови. (Малах. 2:7). Тому, де знаходяться свідки Єгови, тобто помазанники, провідничими при студіюванні повинні бути вибрані з помазанників. Якщо громада складається цілковито з Йонадабів і жоден з помазанників не є присутній, тоді один з Йонадабів може властиво провідничити на зібраннях, де відбуваються науки студіювання. Треба зауважити, що Єгуй запросив Йонадаба, щоби їхав з ним, і приглядався його ревності до Господа. (2 Цар. 10:16). Йонадаб був там, як один з навчаючихся, а не тим, котрий має навчати. Він бачив, що Єгуй мав і проявив ревниту любов і велику посвяту для справ Єгови, а тому, досягнув розуміння, що він теж мусить мати ревність для Господа, іншими словами, мусить служити Богу Єгови, тому є справедливим, щоби йому служити, а не лише самолюбно отримувати благословенства з руки Єгови. Будучи на землі урядова організація Єгови складається з його помазаного останка, а Йонадаби, котрі ступають з помазанниками, мусять бути навчені, а не щоби були провідниками. Тому, що такий стан є розпорядженням Божим, тому всі повинні з радістю до того пристосуватись.

³³ Чи Йонадаб може голосувати на виборах комітету служби? Відповідь є: Ні; по тій причині, що комітет служби і провідники при студіюванні повинні бути з помазанної громади, тому самі помазанники повинні вибрати таких до виконання такого діла.

³⁴ Чи Йонадаб може посвятитися Господу і бути охрещений? Відповідь: Найскорше рішуча є властивим для Йонадаба посвятитися на виконання волі Божої. Ніхто ніколи не отримає життя, якщо не буде виконувати волю Божу. Змущення в воді є лише символом вчиненого посвячення на виконання волі Божої, а то не може переступати порядку. Після того нехай ті, котрі прийшли до зрозуміння правди, радуються з кожного місця, в якому їх Господь поставив. Ніхто не може шукати собі місця самолюбно. Якщо Єгова назначив деяким обов'язок, такі мають з радістю виконувати і всі інші повинні проживати разом в мирі і згоді.

Метод студіювання.

³⁵ Настав тепер час на повчання "мільонів" або класу Йонадаба, що означає одну і ту саму річ. Метод студіювання є тут головню як пропозиція, котра здається є згідною з волею Єгови. На зібранні останка і Йонадабів разом може бути використана транскрипційна машина, щоби виголосила лекцію, під час котрої лекції, ніхто не повинен вставати до промовлення. По закінченню транскрипційного рекорду,

один з помазанників, попередньо вибраний, яко провідник зібрання, повинен зайняти місце до промовлення і переспровадити студіювання на ту саму тему, яку було проголошено транскрипційним способом. Як наприклад: Рекорд транскрипційний звучить: "Хто є Єгова?" Нехай провідничий наперед приготується з питаннями на ту саму тему з властивим застосуванням св. Письма і щоби заодно відповіді були поперті св. Письмом. Питання ті, можуть бути відчитані і хто-небудь з помазанників в громаді може бути покликаний, щоби дати відповідь, або відповідь може бути дана з надрукованої до тепер літератури, або згідно з поданим провідничого. Питання можуть бути рівно ж представлені через Йонадабів, або через кого-небудь там присутнього, лише такі, завжди мусять бути до теми, котра є під розвагою. Таким способом час може бути дуже добре використаний, чи то зібрання є проведене в залі, чи в кого-небудь в домі, котрий інтересується словом Божим. Такі студіювання є тепер важкі, головню для користі тих з класу Йонадаба, щоби могли навчитись, яка є воля Бога відносно них.

³⁶ Нехай тепер кожний, хто любить Бога Єгову і Господа Ісуса Христа, приспішить самого себе в службі Господній і в проголошенні про його царство. То є час, в котрім робота свідчення мусить бути виконана. Треба мати на увазі, що ворог є пагубно склонний, щоби знищити будучу на землі Божу організацію, а небесна охорона дана буде тільки вірним. Тому нехай всі з організації Єгови проживають спільно і поступають разом в мирі і згоді. Нехай всі суперечки і вишукування вини будуть виключені. Ті, котрі займаються вишукуванням вини, мирканням і суперечкою, будуть строго осуджені через Господа. (Юди. 15-21). Всі з класу храму мусять бути в згоді і єдності в Христі і один з другим, тому мусять жити в мирі. Хто хотів би собі зростати без громади храму і спричиняє замішання або суперечки, такий тим самим доказує, що є поза храмом. Помазана Божа організація є представлена через "Сион". Вираз "Єрусалим" відноситься головню до організації Єгови, до котрої то організації приєднується клас Йонадаба. Великий Суддя, Ісус Христос, улюблений Син Божий, тепер виконує суд в розділенню людей і приводить на свою сторону тих, котрі люблять Бога і справедливість. Головню ті з священства, мусять поступати в мирі, єдності і в згоді ділати. Всі, котрі з ними сходяться, мусять теж бути в мирі один з другим і служити Господу вірно. "Там бо стоять престоли суду, престоли дому Давидового. Просіть спокою для Єрусалиму! Нехай дасть Бог шасну долю тим, що люблять тебе! Нехай буде мир серед мурів твоїх, і супокій певний в палатах твоїх! Задія братів моїх і друзів моїх скажу: мир з тобою! Ради дому Господа, Бога нашого, всякого добра тобі бажаю" - Пс. 122:5-9.

ЛУКАВІ ДУХИ.

(Переложено з англ. "Вартової Башти" з 1 вересня 1934 р.)
 (Переложено з польської "Вартової Башти" з 1 листопада 1934 р.)

*"Бо наша боротьба не з тілом і кров'ю, а з князівствами, і з властями і з миродержителями
 тьми віка сього, піднебесними духами злоби."- Ефесян 6:12.*

ЧАСТЬ 1

¹ Бог Єгова, Сотворитель неба і землі є Сотворителем всіх добрих річей. Ніколи він не створив річей лукавих тому, що є святий і тому всі його справи або діла є звершені. (5 Мойс. 32:4). Лукаві є ті, котрі свідомо переступають закон Божий. Якщо сотворіння станеться лукавим, відповідальність за такий чин, не може бути приписана Єгові. Якщо сотворіння пристас до грішного спокушення або впливу і звертається до лукавства, Бог не може бути винуватий за такий поступок, по тій причині, як подають Писання, що ніколи не спокушує чоловіка (Якова 1:13). Всі дороги Бога Єгови є праві і справедливі. Бог ненавидить лукавих і рішучо назначає участь або пагубу для безбожних. "Преступники ж будуть знищені всі до одного, буде загороджена будучність беззаконним людям,"¹- Пс. 37:38. Знаходяться духові лукаві сотворіння і людські лукаві сотворіння, а кінець таких всіх є знищення. (Пс. 145:20). Ангели становлять сотворіння духові. Бог Єгова сотворив їх доскональми, чистими і святими, лише всі з тих, котрі почали наслідувати диявола свідомо, сталися лукавими. Хотя й суд Бога Єгови виразно заявляє, що всі безбожні будуть знищені, однак то не вказує на знищення сотворінь які тільки стаються лукавими. Сатана від многих віків є сотворінням лукавим, признаним виновним і засудженим на смерть, але Бог дозволив йому позістатися для певної причини. Св. Письмо показує також на інші духові сотворіння, давно тому засуджені присудом Бога Єгови на знищення, але котрим дозволено жити, аж до назначеного Богом часу, коли наступить виконання оголошеного суду. Ті лукаві ангели почали приміняти свою силу і свій вплив над чоловіком і не відступили від такого чину. По народженню "сина хлоп'яти" повстала війна в небі, в котрій то війні сатана і інші лукаві ангели воювали по одній стороні проти Господа Ісуса Христа, наслідком чого було скинення всіх тих лукавих з неба на землю. Відносно цього є написано: "Горе живучим на землі і на морі, бо зійшов диявол до вас, маючи великий гнів; знає бо, що короткий йому час,"- Одрж. 12:5-12.

² Що сатана і його лукаві ангели в теперішнім часі уживають великого впливу над володарями землі і спричиняють людям велику біду, то про се не може бути найменшого сумніву, позаяк маємо, аж надто багато доказів. Багато людей шукають поради від цих лукавих духових сотворінь, будучи цілковито неспівомі про їх походження і не знають їх цілі і кінця. Чоловіки й жінки, котрі йдуть за порадою до тих сотворінь через меді, є спонукані через їх зводничий вплив до поповнення багатьох невластивих вчинків, тим самим зневажаючи ім'я Єгови. До тепер багато було і є сказано і написано про злі ангели й їх силу

над людьми, але тепер, в день коли Господь зібрав своїх вірних до себе, і установив задля них нову угоду, й привів їх в угоду о царство, можна сподіватись, що Господь з своєї любові і доброти дасть своїм вірним більше світла відносно цих злих ангелів, а вчинить то через дозволення їм краще зрозуміти тексти з св. Письма відносно того. Проте мусимо мати на увазі факт, що апостол писав, наголошуючи: "Скільки бо перше написано, нам на науку написано, щоб через терпіння та утішення (з) писання мали надію".- Римл. 15:4. Отже виходить, що властиве вирозуміння текстів св. Письма, про тих злих ангелів, буде поміччю для останка в теперішнім часі. Вони мусять розуміти, щоби могли помагати громаді Йонадаба в отриманню кращого зрозуміння. В додаток того, Єгова через свого апостола виясняє вірним з останка, що є постійно атаковані через орду або групу лукавих істот і що вони мусять взяти на себе і тримати зброю охорони, котру постарався для них Єгова з своєї любові і доброти.

Вскороченно.

³ Так апостол Юда, як і апостол Петро розказують про ангелів, котрі сталися злими і котрі є скоронені на знищення. Петро також говорить про певних "духів у в'язниці", котрим Ісус проповідував. Хто ж є ті злі ангели? Коли і як вони сталися злими? Хто є ті, до котрих Ісус проповідував? Чи ті у в'язниці є ті самі, котрі є заховані на суд знищення? Який є теперішній стан перебування цих злих істот? Здається передовсім, що для кращого застановлення ся предложених питань буде корисним застановитись в коротці, що наступить, і тоді заключити висновок з св. Письма на підтвердження того ж; для того подаємо слідує:

⁴ Виявляється є дві виразні і окремі класи ангелів або духів, про котрі згадується в шостій гол. 1 кн. Мойс. Одна із тих клас є названа в перекладі А.П.В., як Нефилими (4 вірш), а в Оповаженій версії як "вельитні". Нефилим значить "винувник упадку", жорстокий або тиран./Ті лукаві злучилися з Сатаною в його бунтівництві і від того часу почали ділати з ним в його "злих поступках, щоби зневажати Бога Єгову і відвернути від нього всякі сотворіння. Вони є тими про котрих є написано в 2 Петра 2:4 і Юди 6. Від днів Едену вони повстали воювати проти тих, котрі вподобали собі поступати справедливо. Вони є при життю і смертельними ворогами святих. Вони будуть воювати по стороні Сатани під час битви Армагедону і будуть цілковито побіджені.

⁵ У другім вірші в шостій гол. 1 кн. Мойс. є згадані "сини Божі". Вони є тими ангелами, котрі в певнім часі були святі і служили Богу Єгові і котрі не прилучи-

лися до Сатани в його бунтівництві, але опісля піддалися під його зводничий і злий вплив і сталися непослушними, наслідком чого втратили привилей й нагоду служити Єгови, і від того часу сталися ув'язнені; вони є живі, і про них згадується в 1 Петра 3:19,20; і для них є надія про їх визволення.

⁶ Застановляючись над поданими тут текстами св. Письма, буде добрим і корисним, щоб мати на увазі дві окремі і відільні класи ангелів, попередньо згаданих також, яке споріднення має та класа з родом людським. Як останок так і класа Йонадаба знайдуть дану справу дуже займаючою в теперішнім часі. Очевидно се є воля Бога, щоби дано було свідчення про ці невидимі сили й вплив, який вони уживають над родом людським, що тут розбирається. Тому всі, котрі люблять Господа, мусять якнайкраще старатися, щоби мати участь в тому ділі свідчення.

Бунт.

⁷ Коли чоловік був сотворений, Люцифер був членом Божої організації, також назначений і помазаний до уряду. Було то його обов'язком і привілесом служити Єгови, поспирати і славити його і бути цілковито послухним йому, а для того був цілковито підготовлений або уповноважений. Написано є, що Єгова сказав про Люцифера: "Тебе помазав я, щоб, наче херувим, простерев охоронні крила; тебе поставив я наче на сьвятій горі Божій,"- Езек 28:14. Ті слова є доказом, що Люцифер був частию організації Єгови, також назначений і помазаний до виконання певних обов'язків. З того виглядає цілковито ясно, після св. Письма, що Люцифер був головним урядником над певним відділом Божої організації, маючи під собою інших ангелів або духових сотворінь, і що його організація головню відносилася до чоловіка на землі. Лише Люцифер збунтувався проти Бога і опоганив свою святість, як про те є записано: "Через безліч провин твоїх, через несправедну наживу твою в купецтві опоганив еси сьвятість твою,"- Езек. 28:18. Слова ті означають, що коли Люцифер з початку займав свій урядовий термін, його організація була посвячена Богу в справедливості, також, що Люцифер добровільно стався лукавим. Це також означає, що інші прилучилися до нього в його зрадничім ділі, осквернюючи тим способом місце пробутку Сатани і всіх в його безпосередній організації. Що Сатана мав відділ ангелів, від котрих отримував поміч, то про се свідчать інші тексти св. Письма. Той відділ лукавих ангелів воював по стороні Сатани в часі коли Ісус Христос скинув Сатану і його товпу з неба на землю, від тоді їх діяльність є обмежена до річей земних. (Одкр. 12:9-12). З початку вони були сотворіннями Божими, але збунтувалися і сталися "насінням вужа", тобто Сатани. Господь Ісус Христос оголосив суд Єгови на той, проваджений через Сатану, безбожний відділ. (Мат. 25:41). Сатана є тераном найвищого рівня, а співділяючи з ним духи є лукавими теранами. Ще від часу Едену Сатана стався душогубцем, а ті, котрі прилучилися в його бунтівництві проти Бога, безсумніву брали участь в убивстві Авеля і тому є також вбивцями, котрі час від часу поповняли вбивства. (Йоана 8:44).

⁸ Бог через свого пророка Даниїла описує злочну са-

танську організацію під символом страшного боввана. Голова того боввана була з золота, представляючи самого Сатану, показуючи, що він з початку отримав свою владу від Єгови. Груді й рамена того боввана були із срібла, представляючи князів або помічників Сатани, котрі становлять часту його невидимої організації, котра є лукава, і тому є написано, що знаходиться "ще третє царство, мідяне, котре заволодіє широко над землею,"- Дан. 2:31-39, висказане через Даниїла оспівчення, котре попереають інші тексти св. Письма, безперечно доказують, що лукаві ангели під Сатаною від початку мають нагляд або володіння над правительствами землі і що вживають дану владу в жорстокий спосіб. Святе Письмо виразно показує, що Сатана є богом або невидимим володарем сього світа, що значить, що є найсильніший між лукавими духовими сотворіннями і що інші лукаві ділають під ним, також що ціла організація воює проти кожного, хто є по стороні Єгови. (2 Корин. 4:3,4; Ефес. 6:12).

⁹ Між тими лукавими в організації Сатани є "Гог", головний чиновник його, котрий стався названий через св. Письмо "Гог", котрий безсумніву був назначений через Сатану, подібно Ісусу Христу, яко головного чиновника Єгови. Той безбожний відділ займає місце, знане в св. Письмі, як Магог. (Езек. 38:3-6; Див. кн. Оправдання (анг.) том 2, стор. 311). Ісус говорив до Сатани, як до "князя" (або невидимого володаря) сього світа. (Йоана 14:30). Позаяк Сатана є названий Вельзевул, що значить князь або гетьман дияволів, виходить, що є багато таких самих подібних, тобто лукавих ангелів або духів. (Мат. 10:25; 12:24; Марка 3:22; Луки 11:15, 18,19).

¹⁰ Наведені тут тексти разом з словами в листі до Ефесян 6:10-12, доказує поза всякий сумнів, що є велика сила злих ангелів, або духових сотворінь; що Сатана, Диявол, є начальником того лукавого відділу; і що всі ті є ворогами Божими і смертельними ворогами кожного, котрий старасться чинити волю Божу.

¹¹ Від самого початку Едену Бог оголосив свій суд, що знищить Сатану і його відділ або "насіння". (1 Мойс. 3:15). Пізніше, через пророка Мойсея, Бог заявив, чому зараз не виконав свого присуду і не знищив Сатану і його лукавого відділу. Бог Єгова уподобав собі дозволити, щоби Сатана і його відділ йшли до крайності в противенстві до Бога Єгови і в змаганню відвернути від нього всі сотворіння, а також доказати, що Єгова є брехун; і тоді в своїм назначенім часі, цілковито знищить тих лукавих і тим чином покаже свою найвищу силу або владу. Однак перед вчиненням того, Єгова має горстку своїх вірних і доляних свідків в даванні свідчення для свого власного імені й щоби вони були свідками, як перед людьми, так і перед ангелами. В доказ Божого заміру є написано відносно Сатани: "Та тільки про те щадив тебе, щоби на тобі показати потугу мою, і щоби ім'я моє проповідано по всій землі,"- 2 Мойс. 9:16. Се Сатана і його лукавий відділ, невидимі для людського ока, що невластиво володіли своїм впливом і зіпсули видимих володарів на землі, часту своєї лукавої організації, котра гнобить рід людський, Ся видима часту Сатанської організації є представлена в пророцтві Даниїла, як: "Гомілки в нього залізни, а ноги в нього по часті залізни, по часті глиняні,"- Дан. 2:33. Ціла

організація під Сатаною є цілковито поставлена проти Бога Єгови; лише в назначенім часі той "камінь", що означає Ісуса Христа, котрий стався Головою столичної організації Єгови і його головним виконавчим чиновником, цілковито знищить ту сатанську організацію, як видиму так і невидиму. (Дан. 2:44,45).

¹² Від дня бунту в Едені диявол і його відділ, що противилися Богу і всім, котрі сталися частю Божої організації, і котрий то негідний чин поповнюють аж до тепер; та прийшов час на останню пробу між силами злоби і справедливою Божою організацією, і для того можна сподіватися, що Єгова дасть пробаваючим на землі вірним святым, яснші видіння про ту справу. З другої сторони певним є, що до того, що Сатана і його відділ знищив би всіх, котрі поставили себе по стороні Єгови, якщо б Єгова не вжив своєї сили для користі тих, що люблять Його; в такий спосіб стримує він лукавих, огранчує їх і не дозволяє їм знищити своїх вірних свідків. Се була та сама безбожна товпа, що переслідувала Ісуса в часі його побуту на землі і котра спричинила йому смерть, на що, очевидно, Єгова дозволив; але в тім самім часі Єгова вповні перешкодив цілі ворога через воскресення Ісуса з смерті і дав йому найвище місце в своїй власній організації. (Филип. 2:9-11).

"Сини Божі"

¹³ У всесвітній організації Єгови було багато святих ангелів, посвячених його службі, і котрі ніколи не були частю відділу Люцифера і котрі не мали участі з Люцифером в його бунтівництві. Всі такі вірні ангели були "синами Божими", тому що отримали життя від Єгови. (Йова 38:7). Минуло біля 1500 років від часу бінтівництва в Едені. В тому часі Адам і Єва мали діти і внуки, і рід людський почав збільшуватись; і тут зачинається історія зіссуття роду людського. "Як почали ж люде множитись на землі та понароджувалось дочок у їх, тоді сини Божі, бачивши, що в синів чоловічих дочка хороша, брали їх за жінок, хто котору вподобав," - 1 Мойс. 6:1,2. Можна зауважити, що другий вірш повисше наведених слів нічого не говорить про лукавство ангелів, тобто "синів Божих", ані, що "сини Божі" сталися лукаві в часі, коли брали на себе людські тіла. Неможна тому сказати, що названі тут "сини Божі" були частю організації Сатани в тому часі, або будь коли. Всі, що злучилися з Сатаною, тобто Дияволом, були тоді і є "насінням вужа" і тому синами Сатани. Се є доказом, що ті названі тут "синами Божими" є цілковито іншою класою або громадою від тих, котрі прилучилися до Сатани в його бунтівництві. Сей факт, що 1500 років по бунті ангели сі були названі "синами Божими" показує, що вони всякого часу служили Богу Єгови. Отримали вони життя від Бога Єгови і були сотворені духовими, а тому не відступили від його служби, тому були названі "синами Божими".

¹⁴ Головна ціль Сатани від часу його бунтівництва була і є, щоби поставити всі сотворіння проти Єгови. Нема нічого згадано в писаннях про тих "синів Божих", щоби старалися відвернути інших від Бога Єгови. Св. Письмо показує ясно, що Сатана є хитрий і підступний, і зводничий ворог. Його ім'я Вуж відкри-

ває, що він є початковим ошуканцем понад всі сотворіння, а його ім'я Сатана виразно означає, що він вживає ошукства при ставанні в опозицію що до Єгови. Знаємо, що Диявол вживає зводництва і підступу, щоби зловити людські сотворіння, котрі стають недбалими в своїх обов'язках відносно Бога, і також розумно можна припускати, що Сатана вживає такого самого способу зводництва і підступу для відвернення духових "синів Божих" від Сотворителя. Се була частя його злого плану, щоби ошукати, як ангелів так і людей, і склонити їх до ставання в противенство до закону Божого. "В синів чоловічих дочка хороша", і "сини Божі" бачили їх і приглядалися, що вони були принадні. Через підступ і ошукство Сатана перше застав у сіти прекрасну Єву, що дало Адамові вимівку прилучитися до Диявола; а 1500 років опісля, він ужив гарних дочок або внучок Єви, щоби зловити інших, навіть "синів Божих". Ті ангельські "сини Божі" мали силу втілюватися в людський організм і безсумніву, що вони втілювалися. Нема, однак, доказу, щоби через матеріалізування або втілення переступали закон Божий, тому що св. Письмо говорить, що довго по тім, за днів Авраама ангели втілювалися і являлися, як люди. (1 Мойс. 19:1, 15; 18:1-15). Хотя й вони не втілювалися по приказу Єгови, ані були послані, яко його посланці, однак гріх їх здається не був з причини втілювання. Явившись у людських формах, вони сконечности мусіли бути гарні і принадні мужі, будучи такими, приємні були жінкам в тому часі. Лише св. Письмо не говорить що вони були велитнями, тому не було б розумно заключити, що вони втілювалися як велитні, але скоріше на гарних мужів. "Тоді сини Божі... брали їх за жінок, хто котору вподобав". Наслідком сього подружжя споріднення між "синами Божими" і дочками людськими збільшувалась велика безбожність поміж родом людським, а то саме через це є переконливим доказом, що Сатана був головним керівником в спричиненню до таких обставин.

Беззаконство.

¹⁵ Адам стався лукавим чоловіком, а при кінці 1500 років майже всі потомки Адама сталися лукавими, дражили Бога і зневажали його ім'я. До того часу єдині Авель, Енох і Ной заховували свою вірність відносно Бога, як про те згадує писання. Здається, що насправді все людство відвернулось від Бога Єгови в згаданім часі, крім Ноя і близьких членів його родини. Ной жив на землі через кілька сот літ; отже про його час св. Письмо говорить, як "за днів Ноя". Звідси можна заключити, що беззаконство побільшалось чим раз більше між людьми. "І рече Господь: Не буде мій дух переважувати в людині до віку, бо вона тіло: так нехай віку людського буде сто і двацять год," - 1 Мойс. 6:3. Слова, тут вжиті "мій дух" вказують на самого Єгову, і мають таке саме значіння, як вираз "Я Дух". Однак, якби цей текст поданий був задля виразу "Я, Дух", займенник "Я" не показав би такого сильного контрасту поміж "Духом" Сотворителем і "тілом", котре є сотворіння людське. Єгова є Духом, Всемогучим; а чоловік, будучи тілом, є значно слабший і низший від Єгови. Від коли Адам стався грішником, Бог Єгова змагався з людством, і дуже

мале число з них заховали свою вірність відносно нього. Здавалось, що Сатана був дуже успішний в відверненню роду людського від Єгови.

¹⁶ Слово "переважувати", походить з єврейського слова "дун", корінь котрого значить "володіти", і, "судити" через закінчення (як суддя третейський, або посередник); і також "змагатись", як се роблять противні собі сторони про закон, або в процесі. Протягом тих п'ятнадцять століть Єгова судив людей щодо їх вірності. Від Адама до Ноя було десять генерацій людських, що символічно представляло земну цілість, а св. Письмо відкриває, що у цілім тім часі Ной був третім чоловіком, котрий заховував вірність відносно Бога. Авель і Енох були двома іншими мужами. А тому не було потреби, щоби Єгова мав завжди сперечатись неначе чоловік міг продовжати суперечність з своїм Сотворителем і Суддею в такий самий спосіб, в який він змагається з противником про закон. Від часу Еноха люди почали називатися від ім'я Господнього, що очевидно, було в тій цілі, щоби зневажати Боже ім'я, в такий самий спосіб, як багато людей тепер називають себе Християнами, а явно спотворюють ім'я Боже і Христове. Очевидно, що задля подружжя "синів Божих" із дочками людськими беззаконство збільшалося і тому той великий Дух сказав: "Не буде мій дух переважувати в людині до віку, бо вона тіло". Тіло або людські сотворіння не заховували своєї вірності відносно Бога. Бог оголосив, що тіло не буде по віки зневажати ім'я Єгови. Роблячи порівняння між Єговою і сотворіннями, писання говорить: "Та ж і Єгиптії-люде, а не Бог; та й їх коні - тільки тіло, а не дух. Всяке тіло -- трава." - Ісаї 31:3;40:6. Тому чоловік не може завжди насміватися з Бога, великого Духа. Дращення Бога показує, що чоловік не оціняв властиво того, чим є в порівнянні з великим Творцем.

¹⁷ Виходить припущення, що отці тих дочок дозволяли своїм дочкам брати собі за мужів ті втілені духові сотворіння, розуміючи при тім, що таким напрямом вони зроблять рід людський великим в порівнянні з Богом і дасть їм ліпший погляд у Всемогучого. Витворення такої думки в умі роду людського, міг тільки спричинити Диявол, маючи на цілі висміяти Бога і зневажити його ім'я. Такий напрям ділання був гідотою в очах Бога Єгови, тому що се становило велике беззаконство. Єгова вжив свого пророка, і промовив через него: "Засихає трава, вяне цвіт, коли подує на його подих Господень: так і люде - трава. Засихає трава, вяне цвітка, слово же Бога нашого тріває по всі віки." - Ісаї 40:7,8.

¹⁸ Чому би Бог Єгова, Дух, мав би завжди сперечатись з чоловіком і дозволяти йому зневажати його ім'я? Іншими словами, Бог говорить: "Я - Дух, а чоловік - тіло; і я міг би в хвилину знищити його; однак його дні (з ласки, перек. Лісара) будуть сто двадцять років". Се здається ясно говорить, що через п'ятнадцять століть чоловік не був в гармонії з своїм Сотворителем, і що помімо того, ще вподобав собі Творець дозволити чоловікові поступати вибраним шляхом через сто двадцять років, в кінці котрих мав відкинути і знищити людський рід. Сі слова відносно сто двадцять років відносяться до злих людей, а не до Ноя, тому що Ной, котрий тоді жив і ходив з Богом, продовжав своє життя 350 років по потоці. Чому Бог

дозволив, щоби чоловік, котрий не оказував вірності своєму Творцю, на дальше зостався при життю 120 років? Очевидно по тій самій причині, що Єгова дозволив Фараонові, яко головному представителю самого Диявола, полишитись на деякий час. Було то по тій самій причині для котрої Бог дозволив Дияволу залишитись аж до тепер, інакше сказати, сталося те в тій цілі, щоби "Єгова міг показати потугу свою, і щоби свідоцтво було дане на землі про його ім'я." (2 Мойс 9:16). Се було протягом тих 120 років, що Єгова велів давати велике свідоцтво про своє ім'я, і при кінці тих 120 років він спричинив цілковите знищення світа, котре то знищення було преобразом на знищення світа в Армагедоні. В сей спосіб Єгова показує, що Він полічив час на знищення світа через потоп, і що Він дав досить часу перед знищенням на повідомлення людей і їх понадлюдських зятів, утілених "синів Божих". Перед потоком люди жили впродовж багатьох років, тому знищення могло легко досягнути то покоління, над котрим Бог оголосив свій вирок знищення 120 років тому. Згадані 120 років жодним способом не встановлюють чоловікові границю віку, ані та справа не мала щось до чинення, як довго мав жити Мойсей; скорше згадані 120 років назначають час, коли Бог мав привести потоп на землю. В писаннях можна зауважити, що постанова Єгови про 120 років дальшої ласки була зроблена, нім Ной мав 500 років віку і перед тим, як породив трьох синів. (1 Мойс. 6:9,10)

¹⁹ З часом повстав звичай говорити, що ті нефилими на землі були тими "велетнями", і що вони були знищені в потоці. Але св. Письмо не поспирає такого закінчення. Скоріше тексти є виразні, що то були "сини Божі", котрі брали собі за жінок з між дочок людських, і сі слова є безперечним доказом, що нефилими не були тими, що женилися з дочками людськими. Нефилими, будучи велетнями, були цілковито невідповідні, задля величини, мати людські сотворіння за жінки. Що нефилими втілювалися як людські сотворіння, то про се нема сумніву, тому що св. Письмо говорить, що сі знаходились на землі. Безсумніву, що нефилими були тими разом з Дияволом, котрі намовили "синів Божих" полишити свої властиві місця в службі Єгови й шукати приємностей з дочками людськими. Цим вони відвернули тих "синів Божих" від Єгови, щоби сталися у нього переступниками і щоби в тім самім часі стягнути більшу зневагу його імені. Ті велетні або нефилими втілювалися і були на землі, але "сини Божі", женилися з дочками людськими, про що писання виразно говорить, а саме: "Були тоді на землі велетні, та й навпослі, як сини Божі горнулися до дочок чоловічих, а вони їм роджали. Се ті потужники, що з давніх давен бували високо вславлені." - 1 Мойс. 6:4. Се сталося потім, як ті велетні появилися на землі, що "сини Божі" і дочки людські роджали дітей, як се показує текст. Ті "велетні" або нефилими були, напевно названі "упавші", або "упавші ангели", тому що вони цілковито відпали від Бога, і задля дальшої причини, що вони були "напасниками", тобто ті, що нападали на інших і обходились з ними в теранський спосіб. Після признаного авторитету, то "нефилим" значить той, що нападає на інших, тобто "напасти". Безсумніву, що Гог був між тією товпою злих духів

або нефилімів, і се поперас заключення, що Гог можливо, ще колись утілиться в людську форму і буде провадити видимі сили Диявола в напад на Божу організацію. (Кн. Оправдання (анг.) том2, стор.311). Се певним є, що нефіліми не були тими "синами Божими", про котрих згадується в 1 Мойс., що найменше задля двох причин: 1). Вони були на землі перед утіленням "синів Божих". 2). Ті нефіліми або велитні не були "синами Божими", але насінням або синами Диявола. Інші писання над котрими застановимось опісля, поперасють се заключення вповні. Через подружжя "синів Божих" з дочками людськими родились сини: "Се ті потужники, що з давніх давен бували високо вславлені". Ті "високо вславлені" потомки "синів Божих" не називались нефіліміми, але називались, після єврейського тексту, Гіборіми. У великій потопі, який прийшов на цілий світ, ті гіборіми або "потужники" були знищені, але писання не кажуть, що "сини Божі" або "нефіліми", про які описується в 1 кн. Мойсея, були знищені. Противно, докази показують, що вони ще живуть.

²⁰ Може прийти думка, що нефіліми були на землі по потопі, тому що ті післанці, що розглядали землю, вернувшись з Канаан землі, дали звіт, що вони бачили велитнів (нефілімів): "І бачили ми там велетнів, синів Енакових, з роду велетнів; і самим нам здавалось, наче ми тая сарань ча, і такими ж були в очах їх." - 4Мойс. 13:33. Але відповідь на се є така: слово "нефілім" значить "велетень" або "тиран", і в сім тексті є виразно сказано, що ті велитні, котрих вони бачили були синами Енакова (що значить "довгошиї"; отже велетні). Енак був людиною; і се не могло відноситися до тієї самої класи велитнів або нефілімів, про котрих згадується в 1 кн. Мойсея. Про нефілімів, що утілювались на землі перед потопом є сказано, що вони не були синами жодного чоловіка, і розуміється вони не могли бути, позаяк вони були утіленими духами. Велитні ж, яких бачили в Канаан були людськими сотворіннями, і Каліб вигнав їх із Гебруну.-Іс. Нав.15:13,14.

²¹ Нефіліми, згадані в 1 кн. Мойсея, були частию Диявольської організації і співділяли з ним від початку буття. Через утілення, як людські сотворіння, вони спонукали "синів Божих" згаданих в 1 Мойсея 6:2, котрі до того часу були вірними Єгови, утілюватися й женитися з дочками людськими. Ті духові сотворіння "сини Божі", будучи передше в службі Єгови, тепер брали собі людські жінки і рождали дітей і через се лишили їх службу Єгови в небі. Можливо в той час, вони не хотіли добровільно бути нелояльними Богу, але були спонукані вірувати, що вони могли послужити чоловікові й помочи йому і в той самий час зробити се на славу Богу. Хотя й історія в 1 кн. Мойсея мовчить, щодо сього, чи Бог збороняв їм женитися з людськими жінками, однак Божий закон пізніше даній Ізраїльтянам показує, що такий напрям був проти волі Божої.- 3 Мойс. 19:19; 20:15,16.

²² В листі Юди є написано: "І ангелів, що не схоронили свого начальства, оставивших свої оселі, про суд великого дня вічними оковами під темрявою схоронив," - Юди 6. Се писання до тепер було пристосоване до поведіння "синів Божих", про котрі згадується в 1 Мойсея 6:2; однак інші писання відносно сього показують, що таке заключення не має попертя. Слова

Юди виразно відносяться до нефілімів, а не до "синів Божих" себто, до велитнів, що утілювались на землі і котрі ставались частию організації Сатани, від часу його буттєвництва. Се є нефіліми, що є включені в суд Єгови на знищення, разом з Сатаною, тому що вони є частию його організації.

²³ Лише сей факт, що "сини Божі" по утіленню женилися з жінками людськими не означало, що вони були безпосередньо частию організації Сатани, або що були в симпатії з сатанською організацією. Очевидно Сатана і його союзники нефіліми спонукали тих "синів Божих" до фальшивого роздумування, котре їх запровадило до немудрого напряму і завдало їм трудностей, подібно, про які згадує апостол Павло відносно людей, що полишили службу Богу і поженилися: "Жонатий же журиться про світве, як угодити жінці. Се ж вам на користь вашу глаголю, не щоб вам накинути сіло, а ради чемності і приступу вашого до Господа без озирання. Тим же хто віддає заміж, добре робить; а хто не віддає, лучче робить," - 1 Корин. 7:33,35,38. "Сини Божі" не були свободні женитися з дочками людськими, тому що се мало відтягнути їх від Божої служби, але упавши під зводничий вплив і фальшиве думання Сатани, вони, безсумніву роздумували подібно, як "велика громада" (Одр. 7:9-11) або клас "в'язнів" (Ісаї 42:6,7;49:9;61:1), котрі думають, що вони можуть мішатися з світом і в той самий час служити Богу. Многі чоловіки й жінки посвятили своє життя Богу і опісля, проти Його волі, йшли назад до світа, думаючи, що вони можуть служити Богу і в той самий час піднести світ; але такий напрям не підносить світа ані чтить Єгову, і та сама клас є названа, як "в'язні", тому, що вони неначе скуті через замішання з світом. (Псал. 79:11 ; 142:7). Безсумніву, що "сини Божі" були намовлені Сатаною думати в подібний спосіб; і так вони були зловлені. За днів Ноя рід людський був дуже злий так і тепер велика беззаконність на землі. Ті "в'язні", або "велика громада" думає, що вони можуть занехати Слово Божє, і залишитися в релігійних системах, котрі є частию диявольської організації, і сим чином служити Богу і чоловіку. Господь описує їх у Псалмї 107:10-20. Сатана ділаючи через своїх земних агентів, є той, що зловив "велику громаду" в сіти; і се поперас заключення, що се був Сатана й його утілені союзники або агенти, нефіліми, що спонукали "Синів Божих" взяти мильний напрям і впасти в тенета сатанські.

²⁴ Діти народжені з людських жінок і "синів Божих" є названі у св. Письмі "потужники", в часі старого світа перед потопом. Те саме слово вжите відносно Нимрода, про котрого сказано, що він був "велетень" (Гібор, по Єврейському; сильний) перед Господом. (1 Мойс 10:8,9.) Ті потомки, що вийшли із дочок людських і "синів Божих" стались "високо вславлені" між людьми, але ясным є, що не перед Господом, тому що в історії біблії нема записано жодних імен із сих славних людей; отже вони не були вславлені перед Єговою. Вони не були вірними відносно Бога, але були гидотою в його очах, будучи мішаниною й потворою, котрі виробляли собі йма задля їх беззаконства. В такий самий спосіб і Нимрод став славним між людьми. Та мішана раса, так звана "вславлені" люди, не були нефіліми, як се історія ясно показує, і будучи мішаниною і потворою, вони не могли випродувати

свій рід.

²⁵ Записка в 1 кн. Мойсея не згадує виразно про лукавство нефилимів, задія очевидної причини, що вони були розпучшиво лукаві від початку бунту в Єдені і були під судом від того часу. Треба завважити також, що божественна історія не згадує про лукавство "синів Божих", але робить натиск на лукавство чоловіка. "Як же побачив Бог, що ледарство людське було велике на землі, а люде дбають повсячасно тільки про лихе,"-- 1 Мойс. 6:5. Сатана, поступаючи своїм назначеним напрямом, відвернув чоловіка від Бога й уживав людей і їх дочок до зісuttя "синів Божих", котрі через довгий час були лояльними, і те "беззаконство на землі" головню відносилось до чоловіка, і се було сказано відносно чоловіка, що Бог не буде вже більше терпіти йому. Єгова згадує про те беззаконство, яко даючи причину для Його зміненого напрямку до людей. Диявол відвернув рід людський від Єгови, і тепер Сатана виконує свої лихі плани, уживаючи до сього людських сотворінь, щоби зловити духовні сотворіння і відвернути їх від Єгови і відвести їх від Його організації.

²⁶ Задля сього великого беззаконства між тілом (шодьми) є написано в св Письмі: "Так жалкував Господь, що сотворив чоловіка на землі, тай журився тяжко", - 1 Мойс. 6:6. Тут єврейське слово "жалкував" є також переложене, як слідує: "Бути вдоволенням, отримати вдоволення, вдоволення, увільнити (себе)." Наприклад завважте слідуєчі писання: "Тим то говорить Господь, Господь Саваот, сильний Ізраїлів: О, я надолужу мою кривду від противників моїх, і поміщу над ворогами моїми!" - Ісаї 1:24. "Так довершиться гнів мій і вгаситься досада моя, і я вдоволюся; і зрозуміють, що я Господь, сказав се в палкому гніві моїму, як довершиться над ними ярость моя," - Езек. 5:13.

²⁷ Це не значить, що Бог жалував, що Він сотворив землю і чоловіка на ній. Там не було потреби жалувати, тому що він міг знищити Сатану й Адама в хвилі бунту. Єгова, будучи самий посвячений праведності, жалував в своїм серці, що чоловік вибрав такий лукавий напрям; Отже серце Єгове потребувало вдоволення або потіхи, не із того, що якесь сотворін-

ня зробить щось, але Єгова міг єдино отримати з власної діяльності відносно тих, що принесли зневагу на Його ім'я. Він постановив помститися або оправдати своє ім'я, і се Він мав доконати через знищення тих, що злучилися з організацією Сатани і добровільно зневажали Його ім'я.

²⁸ Сатана і його злі союзники мильно уживали і перекрутили низші звірята землі, запустивши в них диявольського духа, і Бог заявив свій замір знищити чоловіка й звіря. "І рече Бог: Вигублю чоловіка, що із землі, як чоловіка, так і скотину, і лазуче і летуче: бо взяла мене досада, що посоздавав їх," - 1 Мойс. 6:7.

²⁹ Слова "вигублю" і "посоздавав" є ужиті тут в контрасті й відкривають значення Божого жалування, себто, що Бог Сотворитель, котрий обдарував своєю ласкою свої сотворіння, тепер стався Губителем, як чоловіка так і звіря, котрих Диявол затягнув у беззаконство. Ось так Бог змінив свій напрям або жалкував, а слово "жалкував" значить "змінив свій напрям ділання". Завважте, що тут нема згадки про нефилими або "синів Божих", що показує, що Єгова буде розправлятися в іншому місці. Те, що тут сказано відносно знищення, тичиться до знищення річей на землі, за винятком Ноя. "Нояг же здобувся на ласку в Господа". - 1 Мойс. 6:8. Якщо слово "жалкував" значить, що Бог помилився сотворивши чоловіка, то чому тоді схороняти Ноя? Єгова тут показує, що Його заміром є остаточно знищити всіх добровільних грішників, і показує, що Його ласка є лише для тих, що є послухні йому. "З недовірків Господь сьміється, покірним же дає він благодать", - Прип. Сол. 3:34. "Смирністю підпережіться; бо Бог гордим противиться, смирним же дає благодать", - 1 Петра 5:5.

³⁰ Після історії 1 кн. Мойсея Бог присудив, що 120 років мало проминути нім Він мав знищити сотворіння на землі, і Ной знайшов ласку в Божих очах, Бог дав йому добру жену, і протягом останніх 100 років перед потопом вона породила Нойові три сини. "Земля ж попусувалась перед Богом, і сповнилась насильством земля. І споглянув Бог на землю, аж вона зопсувалась: бо зопсувало всяке тіло свою путь на землі", - 1 Мойс. 6:8-12.

(Продовження в слідуєчі Башті.)